

POSTANOWIENIE

Dnia 23 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 23 marca 2023 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Grudziądzu
zawartego w postanowieniu z dnia 2 lutego 2023 r., sygn. akt II Kp 57/23,
o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 lutego 2023 r., sygn. akt II Kp 57/23, Sąd Rejonowy w Grudziądzu wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania do rozpoznania innemu równorzędnemu sądowi, w trybie art. 37 k.p.k., zażaleń pokrzywdzonych Ł. K. i R. K. na postanowienie prokuratora o umorzeniu śledztwa w sprawie o czyny z art. 267 § 1 i 3 k.k. oraz z art. 190a § 1 k.k. (4070-0.Ds.784.2022).

W uzasadnieniu wystąpienia podniesiono, że sprawa dotyczy czynów, których miała dopuścić się M. K., zajmująca od 3 marca 2022 r. stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Grudziądzu, zaś Ł. K. jest adwokatem prowadzącym swoją kancelarię w obszarze właściwości Sądu Rejonowego w Grudziądzu, w którym występuje jako obrońca i pełnomocnik.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wniosek, o ile w chwili wystąpienia przez Sąd Rejonowy w Grudziądzu z inicjatywą przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu, nie był pozbawiony racji, to stał się takim obecnie.

Wskazać należy, że instytucja określona w art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstępianie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, iż pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Przekazanie sprawy w omawianym trybie może nastąpić tylko wtedy, gdy w sposób realny występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Taka sytuacja nie zaistniała jednak w niniejszej sprawie.

W ramach czynności sprawdzających podjętych przez Sąd Najwyższy ustalono, że podnoszona we wniosku okoliczność orzekania A. K. w sądzie właściwym miejscowo do rozpoznania zażalenia stała się nieaktualna. Nie można natomiast uznać, że sytuacja uzasadniająca skorzystanie z dyspozycji art. 37 k.p.k. powstaje tylko z tego powodu, że składającym zażalenie jest osoba znana sędziom sądu właściwego do rozpoznania sprawy wyłącznie z racji kontaktów o charakterze zawodowym. W tej kwestii Sąd Najwyższy podziela pogląd wyrażany w literaturze i orzecznictwie, że gdy uczestnikami postępowania są osoby wykonujące zawód prokuratora, adwokata, radcy prawnego czy komornika, samo zaistnienie takiej sytuacji nie uzasadnia przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Konieczne jest bowiem jeszcze wykazanie, że *in concreto* z uwagi na istniejące relacje i intensywność kontaktów na gruncie zawodowym lub towarzyskim z sędziami sądu właściwego zachodzi uzasadniona obawa co do ich bezstronności (por. D. Świecki (w:) Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, pod red. D. Świeckiego, LEX/el. 2022, komentarz do art. 37, teza 5 i powołane tam orzeczenia Sądu Najwyższego). Okoliczności świadczących o tym, że relacje sędziów orzekających w sądzie właściwym miejscowo do rozpoznania sprawy z stroną postępowania zażaleniowego wykraczają poza to, co w kontaktach zawodowych jest konieczne, w uzasadnieniu inicjatywy zastosowania instytucji z art. 37 k.p.k., nie wskazano.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.